

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

УТВЪРЖДАВАМ:

ПРОФ. ДИМИТЪР ДИМИТРОВ

МИНИСТЪР

УЧЕБНА ПРОГРАМА

ПО ДОМАШЕН БИТ И ТЕХНИКА

ЗА ПЪРВИ КЛАС

СОФИЯ, 2000 г.

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ДОМАШЕН БИТ И ТЕХНИКА

I. Общо представяне на учебната програма

Учебната програма по домашен бит и техника за първи клас е част от културно-образователната област „Бит и технологии“. Тя има общата мисия за постепенно изграждане на технологичната грамотност и компетентност на учениците, като съществен елемент на тяхната обща култура и общообразователната подготовка.

Учебната програма включва широко разнообразие от теми, проблеми и дейности, свързани с домашния бит и техниката. Предвижда се ученикът да усвоява знания, умения и да формира позитивно отношение към труда и опазването на околната среда.

Учебната програма по домашен бит и техника за първи клас се реализира в рамките на 31 учебни часа, определени с Наредба N 4 от 02.09.1999г. Съществено за учебната програма е разбирането на практическите дейности като среда за развитие на познавателните, гражданските и личностните характеристики на учениците. Не е достатъчно те да са само изпълнители и да работят по образец и инструкции. Учениците започват да планират, предлагат, проучват, тестват и „учат като откриват“. При всички тези дейности учителят ръководи, насочва и консултира за по-ефективно усвояване на техниката и технологиите.

Предвидени са и дейности, ориентирани към „ученето чрез трансфер“, които създават условия да се прилагат много знания и умения от други учебни предмети.

II. Цели на обучението:

Целта на обучението по домашен бит и техника е чрез практически дейности да:

- > Формира позитивно отношение към техниката и разбирането, че тя променя живота на човека;
- > Развива умения за работа по инструкции и образец, както и стремеж към предлагане на идеи, рисуване, наблюдаване и описване;
- > Усвоява знания и формира умения за работа с достъпни материали и инструменти;
- > Формира умения за конструиране и моделиране, изпробване и оценяване на изделия и модели;
- > Развива умения и компетентности за работа в екип, поемане на разнообразни роли и отговорности, стремеж към успех и самоутвърждаване.

III. IV. Очаквани резултати от обучението по домашен бит и техника в първи клас и учебно съдържание

Очаквани резултати

Учебно съдържание (теми, понятия, контекст, дейности, междупредметни връзки)

Колона 1	Колона 2	Колона 3	Колона 4	Колона 5	Колона 6
Ядра на учебното съдържание	Очаквани резултати на ниво учебна програма	Очаквани резултати по теми	Основни нови понятия	Контекст и дейности	Възможности за между предметни връзки
<p>ЯДРО №1</p> <p>ПРОЕКТИРАНЕ, ПЛАНИРАНЕ И ОЦЕНВЯВАНЕ</p>	<p>Стандарт 1: Проектира изделия, като работи по инструкции и образец. Очакван резултат 1: Разбира и изпълнява инструкции за работа.</p> <p>Стандарт 3: Оценява своята и работата на другите. Очакван резултат 1: Умее да оценява работата по зададени критерии.</p>	<p>Обобщена тема: КОНСТРУИРАНЕ И МОДЕЛИРАНЕ</p> <p>Различава сграда и видове жилища. Изработва силуети на сгради от хартия по готова разгъвка; Познава жилища за хора и животни. Моделира с елементи от хартия; Рисува и изработва опростени изделия, свързани с празници и обичаи; Оценява изработените изделия по дадени от учителя критерии; Открива липсващи или погрешно поставени части, детайли, елементи в изделия и модели.</p>	<p>/Усвоят се на практическа основа/</p> <p>Дом, работно място, линии (за означаване на рязане и прегъване), инструменти, материали, завършеност и външен вид на изработените модели.</p>	<p>На ученика трябва да се дава възможност да:</p> <p>Сравнява рисунки и снимки на сгради и жилища, предлага идеи за външно оцветяване и декорация; Моделира с хартиени ленти и отпадъчни материали като изрязва, прегъва, залепва, оцветява; Рисува жилища на хора и животни, предмети от бита и играчки, довършва рисунки; Описва своята и работата на другите, използва критерии като завършеност, външен вид и др.</p>	<p>Бълг. език и литература: Развитие на речта чрез описване на своята и работата на другите, речево общуване в процеса на работа, писане на букви и думи.</p>
<p>ЯДРО №3</p> <p>ОБРАБОТВАНЕ, СГЛОБ ВАНЕ И КОМБИНИРАНЕ НА МАТЕРИАЛИ И МОДУЛИ</p>	<p>Стандарт 1: Назовава материали и основните им технологични свойства. Очакван резултат 1: Разпознава различни материали, от които са изработени изделията.</p>	<p>Обобщена тема: РАБОТА С МАТЕРИАЛИ И МОДУЛИ</p> <p>Знае произхода на хартията, текстида и дървесината.</p> <p>Умее да измерва изминато разстояние при движение на модели и др.;</p> <p>Умее да реже с ножица по права,</p>	<p>Текстил, природни материали,</p>	<p>Описва от какво са изработени различни изделия; Изработва албум с образци от хартия и други материали;</p> <p>Измерва с линия, педя, шаблон, сламки, конец и др.;</p> <p>Изрязва различни по форма фигури от хартия и текстил и найлон;</p>	<p>Математика: Измерване, изчисляване, писане на цифри, чертане, изрязване на геометрични и фигури и др.</p> <p>Роден</p>

ЯДРО №5

**ОРГАНИЗИРАНЕ
НА РАБОТАТА И
ИКОНОМИКА**

ЯДРО №2

**ОБОРУДВАНЕ И
ПОДДЪРЖАНЕ НА
ОБОРУДВАНЕТО**

ЯДРО №4

**Стандарт 3:
Обработка
разнообразни
материали.**

Очакван резултат 1:
Обработка хартия и
текстил като реже,
сгъва, лепи и
рисува.

**Стандарт 4:
Използва различни
начини за
комбиниране и
сглобяване.**

Очакван резултат 1:
Свързва
неподвижно два
елемента, модула.

крива и начупена линия, като
изрязва фигури;

Умее да сгъва три и повече пъти
по инструкция и еталон;

Умее да лепи и оформя изделия от
хартия;

Знае как се получават основните
видове хранителни продукти, както и
прости правила за тяхното
обработване, комбиниране и
смесване;

Умее да сглобява и свързва
неподвижно две и повече части от
хартия, природни материали и
текстил;

Посочва някои основни видове
стоки, като ги класифицира и рисува
по различни критерии;

**Обобщена тема:
ТЕХНИКА**

Разбира, че механизмите и
машините помагат в работата на
човека;

Знае как да използва
радиокасетофон и електрическо
фенерче;

Познава и моделира с готови
елементи, по инструкции различни
видове механизми, в които се
използват колела и оси;

Знае да подменя батерии, колела
и други части на играчки;

Познава предназначението и

оригами,

неподвижно
свързване,
преплитане,
сглобяване,

хранителни и
други стоки.

Машина,
батерия,
крушка,
колело, ос,

комуникация,

Изработва прости оригами;
Моделира с хартия и картон;

Обработка два или повече
хранителни продукта, подрежда,
почиства и измива;

Свързва различни елементи и
модули (кутии, природни материали),
залепва, преплита и зашива
елементи от хартия и текстил;

Връзва конец и шие чрез прост
бод;

Сглобява и разглобява две или
повече части от изделие;

Рисува, подрежда и моделира
хранителни и спортни стоки.

Прави и прослушва записи
на аудиоксета, разглобява и
сглобява електрическо фенерче;

Наблюдава функциите на
колела и оси. Изработва играчка,
модел от събрани подръчни
материали;

Подменя батерии, събира и
използва колела и други части от
стари играчки.

Изработва от подръчни

край:

Рисува и
моделира
жилища и
сгради от
селището,
където
живее,
рисува и
изработва
модели,
свързани с
различни
професии
др.,
рисува и
моделира
жилище на
животни.

**Изобразит
елно
изкуство:**

Рисуване,
скициране
на
предмети,
изделия и
модели,
оцветяване
и
художестве
на
обработка
на
изработени
изделия и
макети.

<p>КОМУНИКАЦИ И КОНТРОЛ В ТРУДОВИТЕ ПРОЦЕСИ</p> <p>ядро №6</p> <p>ОТГЛЕЖДАНЕ НА РАСТЕНИ И ЖИВОТНИ, ЗДРАВЕ И БЕЗОПАСНОСТ</p>		<p>функциите на телефона; Познава различни начини за задвижване и управление на играчки, модели; Умее да събира информация (рисулки и снимки) по тема и проблем.</p> <p><i>Обобщена тема:</i> ГРИЖИ ЗА ЦВЕТ И БИЛКИ</p> <p>Познава грижите за някои цветя и билки; Умее да полива и почиства цветя; Правилно събира и съхранява билки и природни материали.</p>	<p>задвижване, събиране и подреждане на информация.</p> <p>Билки.</p>	<p>материали модели за гласова комуникация; Задвижва играчки и модели като ги пуска, хвърля, бута, навива, включва и др. Събира, подрежда и залепва снимки и рисулки от вестници и списания в албум.</p> <p>Рисува и моделира цветя и билки; Моделира от хартия, пластелин, природни и подръчни материали различни видове цветя; Правилно събира и съхранява билки; Събира без да къса шишарки, листа, клони, кестени и др.</p>	<p>Физическо възпитание: Разпознава, класифицира и рисува спортни стоки.</p>
---	--	---	---	--	--

V. Специфични методи и форми за оценяване

- Оценяването на резултатите от обучението по домашен бит и техника се включва в годишна словесна оценка, обща за всички учебни предмети;
- Диагностиката на уменията за разбиране и изпълняване на инструкции за работа се извършва чрез задачи за моделиране и изработване на изделия от готова разгъвка по указания от учителя;
- Уменията за оценяване се установява чрез задачи за откриване на липсващи части и неуместни детайли в предмети, изделия, уреди или при оценка, тестване на изработеното изделие, модел по няколко критерия;
- Разпознаването на различни материали, от които са изработени изделията се установява чрез описание на различни изделия или чрез рисунки и снимки;
- Уменията за обработване на хартия и текстил могат да се диагностицират чрез отделни задачи за изрязване, сгъване, лепене и оформяне или чрез комплексна задача за изработване на изделие или модел;
- Уменията за неподвижно свързване на два елемента, модула може да се оцени чрез задачи за изработване на изделия и модели от хартия или природни материали, както и чрез задачи за зашиване, апликация или залепване на хартия и картон и др.

VI. Методически указания

- Поради трудностите за материалното осигуряване на обучението по домашен бит и техника, основни материали за работа могат да бъдат *подръчните материали* - кутии, пластмасови чаши, вестници, списания, опаковки и др. В повечето случаи те могат да бъдат събирани и сортирани от учениците през цялата година в класната стая;
- Във всеки учебен час се предвижда изработване на изделие или практически упражнения, свързани с овладяване на работа с инструменти и технологии на измерване, очертаване и обработване;
- Учениците е добре да довършват, за което може да се предвиди време в избираемите дейности по интереси;
- Посочените термини и понятия са в начален етап на тяхното усвояване и използване. Той предвижда повече разглеждане на примери, описания, сравнения и само в отделни случаи определения;
- В процеса на обучение учителят стимулира не само възпроизвеждащата дейност, но и решаването на проблеми, самостоятелната проучвателна работа на учениците и „ученето чрез откриване“. В тези уроци учителят насочва, консултира и работи съвместно с малките ученици, като им помага сами да предлагат идеи, изработват и тестват модели;
- Някои от задачите в преподаването и ученето могат да изискват предварително проучване, което учениците правят извън училище.
- Определени дейности могат да се осъществят извън класната стая, сред природата, на посещение, екскурзия и др.